

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare i Trosa kommun

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2023-03-15, § 9 Dnr KS 2023/9
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Föreskrift

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Privata utförare	3
Programmets omfattning	3
Kommunstyrelsens och nämndernas ansvar	4
Avtalsuppföljning	4
Information – allmänhetens rätt till insyn	4

Bakgrund

Kommunfullmäktige ska för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. Syftet är att förbättra uppföljning och kontroll av privata utförare samt öka allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet.

Kommunen ska följa upp verksamhet som genom avtal lämnats över till en privat utförare. Genom avtalet ska kommunen tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över.

Allmänheten har rätt till information om olika utförare när kommunal verksamhet är konkurrensutsatt och valbar för den enskilde.

Enligt kommunallagen ska kommunen:

- kontrollera och följa upp verksamhet som enligt avtal drivs av en privat utförare,
- genom avtal tillförsäkra information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn,
- se till att kommunala bolag ger allmänheten insyn i verksamhet som de lämnar till privata utförare,
- tillgodose en generell informationsskyldighet när enskilda personer kan välja mellan olika utförare.

De krav som anges i programmet gäller för förfrågningsunderlag och avtal i upphandlingar som ligger framåt i tiden och kan inte få genomslag på gällande avtalsrelationer där villkoren redan är reglerade.

Privata utförare

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om ansvaret av en kommunal angelägenhet. Det kan till exempel handla om olika företagsformer som aktiebolag, stiftelser och enskilda firmor. Formellt överlämnas verksamheten oftast efter en offentlig upphandling eller genom valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Kommunen är huvudman för verksamheten och ansvarig inför kommuninvånarna oavsett om verksamheten bedrivs i egen regi eller av privata utförare.

Programmets omfattning

Programmet gäller all den verksamhet som upphandlats och omfattar framför allt verksamheter som tydligt riktar sig till kommunens medlemmar. Det kan handla om såväl *hela* verksamheter som *delar av* en verksamhet med stor betydelse för medlemmen.

Uppföljnings- och informationsskyldigheten omfattar inte den del av verksamheten som lyder under statlig tillsyn. Fristående förskolor och skolor är själva huvudmän för sin utbildningsverksamhet och omfattas inte av programmet.

Kommunstyrelsens och nämndernas ansvar

Nämnderna ska i samband med upphandlingar reglera på vilket sätt avtal med privata utförare ska följas upp.

Kommunens uppföljning av den privata utföraren ska ske i samband med redovisning av den interna kontrollen. All uppföljning och kontroll ska dokumenteras.

Kommunstyrelsen ansvarar för att följa hur nämndernas uppföljningar utfaller.

Kommunstyrelsen får utfärda riktlinjer för uppföljningarna.

Avtalsuppföljning

Uppföljningen har två övergripande syften:

- Kontroll av att uppdrag utförs i enlighet med mål, uppdragsbeskrivningar, förfrågningsunderlag, anbud och avtal.
- Underlag för att utveckla och förbättra verksamheten och tjänsterna till invånarna.

Avtal ska utformas på så sätt att verksamheten hos de privata utförarna kvalitetsmässigt bedrivs i enlighet med kommunens krav. Kraven ska vara tydliga, relevanta och tillräckliga. Det ska tydligt framgå:

- hur samverkan mellan beställaren och utföraren ska genomföras och
- hur brister i verksamheten ska hanteras.

Den kommunala huvudmannens möjligheter att besluta om sanktioner eller häva ett avtal ska vara tydligt reglerat i avtal.

I avtalen ska det säkras att utföraren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar nödvändiga statistikuppgifter och rapporterar in andra uppgifter som är nödvändiga för uppföljningen.

Information – allmänhetens rätt till insyn

Varje nämnd ska i avtal tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare.

Utförarens skyldigheter att lämna uppgifter bör begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete, inte strider mot lag eller annan författning eller inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag.

När enskilda kan välja mellan olika utförare av kommunala tjänster ansvarar nämnden för att information lämnas om samtliga utförare. Informationen ska finnas tillgänglig på kommunens webbplats och på andra sätt som bedöms lämpliga utifrån målgruppen.